

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Karla ČÍŽKOVÁ

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce: Ženy jako autorky písňových textů poslední doby

Název práce v anglickém jazyce: Women as a Contemporary Lyrics Authors

Vedoucí práce: PhDr. Ondřej Hník, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Ondřej Hausenblas

Práce Karly Čížkové si vytkla za cíl podat přehled o tvorbě současných písňových autorek. Tento přehled podala, v tom smyslu, že uvedla jejich jména, krátce charakterizovala jejich tvůrčí historii, přinesla ukázky z tvorby a tyto ukázky víceméně převyprávěla. Zároveň autorka formulovala hypotézu, že ženy mají jiný pohled na svět než muži a jiným způsobem ho vyjadřují. Tu chtěla potvrdit nebo vyvrátit. Diplomantka by měla u obhajoby blíže vysvětlit, z jakých důvodů nepřihlížela k hudební složce písní, když se i ve výběru písničkářek řídila podle toho, že jsou autorkami i interpretkami písní. Nedomnívám, se, že stačí prostě prohlásit (s.4), že "hudební stránka věci však není předmětem mého zkoumání". Musela by zvážit možnost, zda se možná ženská specifičnost v hudbě a jejím podání nějak významně realizuje, aniž by například se realizovala v textu samotném.

Diplomantka by měla také upřesnit, proč omezila pojem "písničkář/ka" jen na 2. polovinu 20.století. Citovat jednu definici z internetového časopisu, která to tak chápe, to je málo (s.8), zejména i proto, že i do takové definice by se např. Karel Hašler nebo Josef Hais Týnecký také bez problémů vešli. Očekával bych zde větší nadhled a menší závislost na izolovaných zdrojích. Kapitola Písničkář dříve a dnes i jinak poněkud vybočuje z této DP. Mohla se zabývat více aspoň Zuzanou Michnovou a Zuzanou Navarovou než mužskými tvůrci, případně sledovat, jak se následující generace písničkářek k nim staví nebo nestaví (Radůza s Navarovou začínala, což sice je v DP též uvedeno, ale bez analýzy.)

Za vážný nedostatek považuji to, že se autorka nevyrovnala nijak s tím, co sama uvádí v kapitole Ženské psaní: zda nějaké ženské psaní existuje, nebo ne. Cituje autory, kteří jsou pro i proti, ale neuvádí, jak a podle čeho se sama rozhoduje, ani jak bude toto dilema v analýze písní sledovat. Na konci práce sice píše, že jsou v textech specificky ženské prvky, ale postrádám zde ujasnění toho, zda tedy tyto prvky konstituují nějaké "ženské psaní", nebo jde jen o motivy či nálady. Samo vymezení specifiky v Závěru je také dvojaké: polovina prvků, které Karla Čížková v textech našla, sdílí mužští autoři i ženy autorky. To, co je shledáno specifickým, pochází pak z biologické odlišnosti a role. To považuji za zajímavé – práce ukázala že se tyto rysy skutečně významně odrážejí v tvorbě, ale to jsme celkem mohli čekat.

Přínosnější by asi bylo, kdyby DP ukázala, jak a čím ženy tyto prvotní rysy buď překračují, nebo rozvíjejí. "Křehké metafory, intuitivní a emocionálně naplněné obrazy, dětsky hravé motivy" . To vše najdeme i autorů mužských (např. v poezii Halasově pro děti). Za velmi sporné považuji v Závěru i v charakteristikách textů uvnitř DP zacházení s náboženskými motivy nebo výklady: diplomantka jako by vůbec neuvážila možnost, že autorky používají zvolání, oslovení, křesťanských motivů jen uzuálně, k vyjádření dojmů a pocitů nespojovaných se skutečnou vírou v Boha, například křesťanského.

Tvrzení i specificky ženské intuitivně a emocionalitě (nejen u náboženských obrátů a motivů) v textech by mělo být řádně podloženo důkladnější analýzou textů. V tom však má práce slabinu: texty jsou komentovány velmi povrchně, spíše jen nepoetickými slovy reprodukuje to, co jsme si přečetli v textu poetickém. Kdyby autorka DP provedla interpretaci důkladně, asi by mohla svá tvrzení o ženské povaze textů lépe obhajovat nebo jinak stanovit.

Bylo by vhodné, kdyby uchazečka u obhajoby předvedla ukázkou takové interpretace, která doloží, že v textech ženských autorek-písničkářek je emocionalita a intuice skutečně odlišného typu než u písničkářů. Měla by také ukázat, že dokáže porovnávat různé doklady z textů, o kterých říká, že jsou víceméně shodného typu, nebo že jsou různé.

Navrhuji hodnotit práci jako dobrou, pokud uchazečka v obhajobě objasní a předvede důkladnější práci s texty a hypotézou.

V Praze dne 3. 12. 2012

**Ondřej Hausenblas
Podpis**